

Innspill fra Sund Energy

Først og fremst er det bra at det blir gjort en helhetlig vurdering av fremtidig verdiskaping fra ressursene våre. I dette innspillet vil vi se på gassressursene og mulig fremtidig verdiskaping. Det er kanskje der det er aller nyttigst med et helhetlig bilde, siden gass stadig oftere «fyller gapet» der andre, grønnere energi-former ikke strekker til. Det er kanskje også der de opprinnelige forutsetningene for «best strategi» har endret seg mest. Både vekst og prising har endret seg betydelig, likevel ser vi at det fortsatt er vanlig i Norge å sette forventninger som tidligere: EUs gass-marked er stabilt, egen produksjon faller, og prisene kan stige (ref. verdsettelse av SDØE og statsbudsjettet 2020). Dette kan bli dyrt å stole for mye på.

Vi står nå ved et skille, der mer gass fra Norge kan bidra til lavere priser og dermed lavere marginer. Dette er viktig når vi skal vurdere nye prosjekter og beregne verdiskaping og arbeidsplasser fra disse. Med risiko for fallende lønnsomhet ved andre forutsetninger, som at EU når sine klima- og energimål, bør vi ha en alternativ plan for å unngå tap eller satsing på nye prosjekter som kan redusere lønnsomhet for all gass fra Norge. Videre vil EUs **metanstrategi** (se vedlegg) være relevant for Norge – både som indikasjon for naturgass-import i fremtiden og som illustrasjon på biogass som metanfangst og -bruk som tiltak for klima, miljø og energi.

Hva er best for norsk verdiskaping?

For å legge en god strategi for fremtidig verdiskaping og arbeidsplasser fra norske energiresurser, kan man godt starte med en oversikt over mulig inntjening.

- Hva blir inntjeningen i fremtiden, og har Norge en påvirkning på denne?
- Hva er rammebetingelsene de ulike ressursene vil møte i markedet?
 - Her er det flere mulige utfall, og scenarier kan være nyttig. Disse bør være helhetlige.
 - Olje og gass, vann og vind, og andre ressurser til energi som avfall.

Sund Energy vil konsentrere seg om **naturgass** i dette innspillet. Det kan høres enkelt ut, men naturgass er en del av en usikker helhet, som kan gi svært ulik verdiskaping. Da er det viktig å være realistisk i sine forventninger til fremtidige verdier. Sund Energy har arbeidet med naturgass og strategier for land og selskap, globalt og lokalt. Vi har også kompetanse innen kraft og CCS, og ser at beslutninger her vil kunne innvirke på verdiskapingen fremover, også.

Dynamikken i gassmarkedet er ny, global og produsentadferd vil påvirke prisen

Dette har vi vært vant til i oljemarkedet. Det er også flere som kjenner kraftmarkedet med tilsvarende, enda mer dynamisk prisdannelse basert på markedsbalansen. Det gjør at Norge er ikke pristakere, men påvirker EU/UK priser. Enkeltoperatører/felt vil dermed kunne endre priser for mange andre selgere. Staten er mest eksponert, med skatt/proveny avhengig av fortjeneste og eierskap i SDØE og Equinor.

Etterspørsel i EU – denne vil være avhengig av flere ting, inkludert:

- Klimamål og hvordan disse skal nås – plan om netto null i 2050
- Effektivisering av gassforbruk i bygninger og industri
- Behov i kraftsektoren – annen kraftproduksjon, gasspriser, kraftetterspørsel
- Fremtidig regulering av metanutslipp for hele kjeden fra brønn til forbruk
- Produksjon og bruk av hydrogen, her vil også pris, tilgjengelighet og «farge» være viktig (blå hydrogen fra naturgass, grønn hydrogen fra fornybar strøm)

Tilbud til EUs gassmarked – fra mange kanter, med ulike alternativer og strategier

- Egen produksjon av biogass/biometan som blandes inn i naturgass i rørsystemene for distribusjon
- Andre leverandører og deres strategier – Russland, global LNG, mm – vil overleveransen og lave priser fortsette? Hva er best for Norge, da?

Verdiskapning er fint, og ny teknologi er bra, men vi må helst lage ting som gir fortjeneste og bidrar til å nå målene våre er, så se på arbeidsplasser og eksportmuligheter etterpå.

Elektrifisering er fint, men ikke eneste mulige tiltak for å redusere klimautslipp og bedre energisystemet.

- Halvparten av energien vi bruker er strøm, og kraften er vannkraft med noe vind. Hva skjer med den andre halvparten fremover?
- Hvilken rolle vil hydrogen, biogass, naturgass og olje ha?
- Skal vi gå for en portefølje av tiltak eller bare strøm med noe hydrogen?
- Hvor mye kraft bør vi produsere fremover, skal vi tiltrekke oss ny etterspørsel eller bar «fylle gapet» til å elektrifisere den andre halvparten?
- Fakling av metan er sløsing av ressurser i dag. Skal fanget metan brukes mer i Norge?
- Hvor mye skal norsk kraft bidra til EU sitt kraftmarked?
 - Store land med mye vind og sol, som Tyskland, eksporterer mye strøm.
 - Flere land må betale vindproduksjon for å ikke melde den inn når systemet ikke kan ta imot. Eksport til Norge er fint for disse og for norske forbrukere, men hvor mye nye kraftproduksjon trenger vi da?

Grønne arbeidsplasser bør vurderes for innenlandsk energibruk, også. På samme måte som at scenarier for EU energiforbruk og -tilbud, ville det være nyttig å se på scenarier for norsk energibruk fremover.

- Hvor mye kraft må produseres eller importeres for å dekke egne behov til husholdninger, industri, olje og gass, hydrogenproduksjon, osv.
- Hva gjør vi i transportsektoren – rollen til el, hydrogen, biogass og andre drivstoff? Her skal jo store utslipp kuttes fremover.

Her er mange spørsmål. Treffes gjerne for å diskutere mulige svar og løsninger for Norge!

Karen Sund

SUND Energy

(+47) 91786928

Skovveien 7, N-0257 Oslo, Norway

karen@sundenergy.com, www.SUNDenergy.com

Insight from Brussels

Siobhan Hall

How do you destroy enough oil and gas demand to meet your climate goals while protecting jobs, growth and energy security?

This is the task the European Commission has set itself in its efforts to ensure the European Union becomes climate-neutral by 2050.

It's an ambitious goal with consequences far beyond the EU's borders. In 2019 the 27 EU countries' imports of natural gas and LNG amounted to about 233 million mt of oil equivalent, while oil and oil products reached about 473 million mtoe, making the bloc the world's largest fossil fuel importer.

The EC is busy working on vast swathes of legislation to change market rules and conditions to further favor renewables and energy efficiency, as well as decarbonized gases such as hydrogen.

The market will have to wait until June 2021 for the detailed proposals, but the EC revealed some of its ideas in the EU methane emissions strategy and EU buildings renovation strategy it published in October.

These included that it plans to explore all options to reduce leaks of methane, a powerful greenhouse gas,

including possible binding minimum performance standards for fossil energy used in the EU.

Most leaks happen before the natural gas, LNG and oil reaches the EU, so a new EU policy on methane emissions could have far-reaching impacts on global markets.

"Minimum methane emission standards, targets or other such incentives based on robust scientific analysis can play an effective role to ensure methane emission reductions in the EU and globally," the EC said.

Any such legislation would be based on an impact assessment that would look at the independent verification and compliance checks needed to enforce it, and its potential contribution to cutting global methane emissions.

Enforcement will be a major challenge, as the current satellite data is not precise enough to enable accurate, independent monitoring, according to EU sources.

In the meantime, the EC plans to talk to producer countries – including Russia and the US – about best practices for cutting methane emissions, hoping to leverage the EU's position as a major consumer. It also hopes to get a UN accord on cutting methane emissions to 2030 at the UN General Assembly in New York in September 2021.

Independent global observatory

The EC has already started work on setting up an independent international methane emissions observatory, working with the United Nations Environmental Program, the Climate and Clean Air Coalition, and the International Energy Agency.

This observatory would collect, reconcile, verify and publish data on global man-made methane emissions, building on existing voluntary initiatives such as the UNEP Oil and Gas Methane Partnership, the EC said.

The initial focus would be on oil and fossil gas sectors, and the EC wants to extend it to coal, waste and agriculture once more reliable monitoring is possible.

The EC also wants this observatory to compile and publish a methane supply index at EU and international level, enabling fossil energy buyers to compare different sources.

The EC would propose using a default value within the EU for fossil energy volumes, including imports, not covered by an "adequate" monitoring, reporting and verification system, in order to encourage accurate measurements.

The EC would use this default value as needed until "a compulsory measurement, reporting and verification framework for all energy-related methane emissions" was implemented.

Cutting energy use

The EC also set out ideas in its EU buildings renovation strategy on how to cut energy use in the sector by 14% or 53 million mtoe to 321 million mtoe by 2030, compared with 2015.

That drop is more than the total final energy use of the Netherlands in 2018, the EU's sixth largest final energy market that year (excluding the UK).

The plans would hit fossil fuel demand hardest as they accounted for 76.5% of heating energy in EU buildings in 2017. The goal is to decarbonize buildings, exploiting local renewables potential and reducing the EU's dependence on imported fossil fuels, the EC said.

The EC is mulling strengthening the EU's 2030 renewables target for heating and cooling in revised legislation next year, to align it with its proposed target for the EU to cut CO2 emissions by at least 55% on 1990 levels by 2030.

The current non-binding renewables target encourages EU countries to increase the share of renewables in their heating and cooling sectors by 1.3% a year. The EC had originally proposed a binding 1%/year share increase for the 2018 update to the EU renewable energy directive, but national governments rejected this.

The EC is also looking at requiring buildings to use at least a certain minimum level of renewables, and promoting using decarbonized gases. It has estimated renewables and waste heat will have to account for 38-42% of EU energy use in buildings by 2030 to meet the 55% CO2 cut goal.

Whether the EC's ideas are implemented in the end depends on the European Parliament and the EU's 27 national governments, who will decide on the formal legislative proposals. But the strategies give a flavor of what the EC might propose, giving the market time to prepare for various outcomes. ■

